

AMBASADA IZRAELA
WARSZAWA

שגרירות ישראל
ורשה

DEPARTAMENT SPRAWIEDLIWYCH WŚRÓD NARODÓW ŚWIATA

- 22.11.2009 Szczecin
- 10.11.2009 Łódź
- 5.11.2009 Warszawa
- 10.09.2009 Warszawa
- 20.08.2009 Otwock
- 20.07.2009 Wrocław
- 28.06.2009 Kraków

Szczecin, 22.11.2009

W dniu 22 listopada 2009 r. w Książnicy Pomorskiej w Szczecinie Wiceambasador Izraela Yahel Vilan odznaczył pośmiertnie siedmioro polskich bohaterów medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”: Marię Karpiuk, Marię i Jana Lisowskich, Łucję i Witalisa Łukasiewiczów oraz Marię i Andrzeja Tkaczów (noty biograficzne <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/168144.pdf>). W imieniu swoich bliskich odznaczenia odebrały dzieci oraz wnukowie Bohaterów, mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego.

Ceremonię uświetnił występ Bogdana Szczerkowskiego (skrzypce) i Georgy'ego Polyaka (fortepian), którzy wykonali piękny utwór „Mea Sha'arim” Pawła Gruenspana. Po oficjalnej części uroczystości odbył się wernisaż wystawy „Uczynki, za które nie ma zapłaty. Sprawiedliwi z Zachodniopomorskiego”, przygotowanej przez Instytut Pamięci Narodowej.

Serdecznie dziękujemy szczecińskiemu Towarzystwu Społeczno-Kulturalnemu Żydów, szczecińskiemu oddziałowi Instytutu Pamięci Narodowej oraz dyrekcji i pracownikom Książnicy Pomorskiej za pomoc w przygotowaniu tego niezwykle wzruszającego wydarzenia.

Media o uroczystości:

Echo Szczecina http://www.echo.szczecin.pl/wydarzenia-01-5507-sprawiedliwi_nagrodzeni_za_ratowanie_zycia.html

Głos Szczeciński <http://www.gs24.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20091122/SZCZECIN/958228893>

Głos Szczeciński – wideo http://www.youtube.com/watch?v=pNGxjeahq_k

Kurier Szczeciński <http://www.kurier.szczecin.pl/Art.aspx?a=30094>

Polskie Radio Szczecin <http://www.radio.szczecin.pl/index.php?idp=0&idx=56724>

Portal Regionalny Szczecin http://www.naszemiasto.stetinum.pl/pl/wiadomosci/zasluzeni_dla_szczecina_wiadomosci/Sprawiedliwi_z_Zachodniopomorskiego

Gazeta Wyborcza – historia państwa Łukasiewiczów i spotkania po latach z Ocalonym http://miasta.gazeta.pl/szczecin/1,84867,6486553,Historia_z_fotografiami_o_Sprawiedliwych.html

10.11.2009 Łódź

Podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej w Łodzi w dn. 10 listopada Ambasador Izraela odznaczył przyznanym pośmiertnie medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” panią Marię Hromiak. Odznaczenie odebrała jej córka, pani Irena Szczurek, która w czasie wojny jako małe dziecko, Irenka Preminger, została wyniesiona z getta w Brodach i oddana pod opiekę swojej niani. Jej prawdziwi rodzice zginęli w jednym z obozów zagłady. Pani Hromiak całkowicie bezinteresownie i z narażeniem życia zaopiekowała się żydowską dziewczynką, którą do końca życia traktowała jak własne dziecko.

Informacje o uroczystości:

Łódzki Urząd Wojewódzki <http://www.uw.lodz.pl/index.php3?str=308&id=2727>

Gazeta Wyborcza http://miasta.gazeta.pl/lodz/1,35136,7243423,Uroczysta_sesja_rady_miejskiej.html

5.11.2009 Warszawa

W dniu 5 listopada 2009 r. Ambasador Izraela w obecności Przewodniczącej Rady Miasta Warszawy wręczył medal i dyplom honorowy „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” pani Stefanii Cichockiej z domu Seniów. Na uroczystości, która odbyła się w Pałacu Kultury i Nauki, obecna była m.in. jedna z uratowanych, pani Stefania Kolowratnik-Seniów (z domu Ruth Schaff), a także syn uratowanej pani Haliny Morawskiej z domu Weitmann.

Gdy wybuchła wojna, Stefania razem z Ruth i Haliną chodziła do gimnazjum im. Juliusza Słowackiego we Lwowie. W 1941 r. wszyscy żydowscy mieszkańcy zostali przesiedleni do getta, dokąd pani Stefania (już jako członkini AK) nosiła szczepionki i produkty pierwszej potrzeby, narażając się na olbrzymie niebezpieczeństwo. Po wyjściu za mąż przekazała swoje panięskie dokumenty Rucie Schaff. To dzięki nim pani Stefania Kolowratnik-Seniów mogła przeżyć wojnę po tzw. „aryjskiej” stronie, pracując na folwarkach.

W 1942 r. pani Stefania Cichocka zamieszkała wraz z mężem Romanem w majątku pod Oleśzycami, zarządzanym przez Niemców. Tam przez około 3 miesiące udzielała schronienia swojej koleżance, Halinie Weitmann (przybrane nazwisko Ziarska), a także jej siostrze i matce. Historia wojennych losów rodziny Weitmann była ściśle strzeżoną tajemnicą, którą syn Haliny, pan Tomasz Morawski, odkrył zaledwie kilka miesięcy przed uroczystością.

Od 1946 r. rodzina Cichockich mieszka w Warszawie. Bohaterce, która 21 listopada będzie obchodzić 89-urodziny, życzymy wiele zdrowia!

Informacje o uroczystości:

Informator Urzędu Miasta Warszawy

http://um.warszawa.pl/v_syrenka/new/?dzial=aktualnosci&ak_id=20556&kat=3

Życie Warszawy

<http://www.zyciewarszawy.pl/artikul/1,417410.html>

10.09.2009 Warszawa

Podczas uroczystej uroczystości w dniu 10 września 2009 r. Ambasador Izraela Zvi Rav-Ner odznaczył 13 polskich bohaterów medalami „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

Rodzina z Sokołowa Podlaskiego, Stanisława i Roman Kasprzakowie oraz ich córka Zofia przyjęli pod swój dach 6-letnią, zupełnie obcą żydowską dziewczynkę. Pani prof. Ruth Letan żyje obecnie w Izraelu, a podczas ceremonii wraz z Ambasadorem wręczyła odznaczenie na ręce pani Zofii Bublik z domu Kasprzak, mieszkance Poznania.

Marianna Laska wraz z synem Stanisławem i córkami w swoim domu w Bełchowie k. Łowicza udzieliła schronienia 11-letniej Miriam Finkielsztajn (obecnie Chasson). Ocalona wręczyła medal na ręce pana Stanisława Laski i jego siostry Heleny Sokalskiej.

Warszawianki - Izabella Kiernożicka oraz Helena Nowacka, w 1943 r. pomogły wydostać się z getta i ukryły po „aryjskiej” stronie m.in. 4-osobową rodzinę Leńskich. O pośmiertne uhonorowanie Bohaterek wystąpił uratowany przez nich i obecny na ceremonii prof. Yaacov Lensky, a medal odebrała pani Grażyna Sokulska, najbliższa krewna Heleny Nowackiej.

Zofia i Piotr Golańscy oraz Helena i Julian Stolarscy wraz ze swoimi dziećmi przez całą wojnę ukrywali 6-osobową rodzinę Fuks. W wyniku denuncjacji Julian Stolarski, został aresztowany i bestialsko zamordowany. Aresztowano i torturowano również Piotra Golańskiego. Zawdzięczająca im życie pani Aviva Osri wręczyła odznaczenie dzieciom Bohaterów: Leokadii Maziarz z d. Golańskiej oraz Marii Stępień z d. Stolarskiej, Mieczysławowi Stolarskiemu i Władysławowi Stolarskiemu.

Halina Soroczyńska pomogła przetrwać okres Zagłady swojemu przyjacielowi, Henrykowi Kotowi, którego ukrywała w swoim domu w Krzemieńcu na Wołyniu. W imieniu swojej matki medal odebrała pani Natalia Buško.

W 1944 r. częstochowianka, Stanisława Wieczorek wraz z mężem bezinteresownie zaopiekowała się 15-letnim chłopcem. Tylko ona wiedziała o jego żydowskim pochodzeniu. Ocalony, prof. Dov Weissberg przekazał odznaczenie wnuczce Sprawiedliwej, pani Danucie Włodarczyk.

Podczas ceremonii Ambasador Izraela wręczył pani Hannie Morawieckiej, Sprawiedliwej wśród Narodów Świata, honorowe obywatelstwo Izraela.

Program, biografie odznaczonych bohaterów i przemówienia <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/164608.pdf>

20.08.2009 Otwock

W dniu 20 sierpnia 2009 r. w Młodzieżowym Domu Kultury w Otwocku odbyła się uroczysta ceremonia wręczenia odznaczeń, przyznanych pośmiertnie przez Instytut Yad Vashem państwu Jadwidze i Mieczysławowi Dańko (pobierz plik PDF, 2 MB <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/164175.pdf>) oraz ks. kanonikowi Ludwikowi Wolskiemu (plik PDF, 2,5 MB <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/164176.pdf>).

Sprawiedliwych reprezentowali: pan Mieczysław Dańko junior oraz pani Teresa Teisseyre, siostrzenica ks. Wolskiego. Wraz z Ambasadorem Izraela medale wręczył im pan Roman Weczer - kuzyn uratowanej przez Dańków Marii Weczer-Thau , a także pani Michele Donnet i pan Dan Landsberg - ocaleni dzięki pomocy ks. Wolskiego.

Na uroczystości obecni byli m.in. przedstawiciele Kościoła z abp. Henrykiem Hoserem, Prezydent Otwocka Zbigniew Szczepaniak, radni miasta i powiatu otwockiego, reprezentanci społeczności żydowskiej oraz trzy Sprawiedliwe z Otwocka: Krystyna Dańko (odznaczona w 1998 r.), Maria Lebedzińska (1986 r.) oraz Danuta Kozanecka z domu Ryniewicz (1992 r.).

Współorganizatorem uroczystości był Społeczny Komitet Pamięci Żydów Otwockich i Karczewskich.

Media:

Portal wiara.pl <http://info.wiara.pl/doc/315169.Proboszcz-i-malzenstwo-Sprawiedliwymi-wsrod-Narodow-Swiata>

20.07.2009 Wrocław

Podczas uroczystości w piękniejącej Synagodze pod Białym Bocianem we Wrocławiu, Ambasador przekazał odznaczenia „Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata” na ręce najbliższych krewnych siedmiorga nieżyjących Bohaterów (English, plik PDF 4,6 MB <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/162156.pdf>).

Stefania Pierwienis z pomocą Władysławy i Konstantego Bujnowskich oraz Tekli i Wiktora Grabowskich uratowała uciekinierkę z wileńskiego getta, Gitę Mornel i jej małego synka. Spotkanie po latach z córkami swoich wybawców było dla pana Romana Mornela, który przyleciał na uroczystość z Izraela, ogromnym przeżyciem.

Magdalena i Jan Łukawscy w swoim gospodarstwie we wsi Błyszczwody koło Żółkwi ukrywali 4-osobową żydowską rodzinę Wittlinów, których znali jeszcze sprzed wojny. Mimo stale grożącego im niebezpieczeństwa, całej rodzinie udało się przeżyć Holokaust. Ostatni żyjący świadkowie – Harry Wittlin i jego siostra Ester Wittlin-Born mieszkają w USA (przemówienie / speech <http://warsaw.mfa.gov.il/mfm/Data/162155.pdf>).

Uroczystość uświetnił występ Bente Kahan, norweskiej aktorki śpiewającej pieśni jidysz oraz kwartetu chóru Synagogi pod Białym Bocianem pod kierownictwem Stanisława Rybarczyka. Goście mogli obejrzeć również wystawę prac związanych z historią żydowską przygotowaną przez Powiatowe Centrum Edukacji w Kultury w Oleśnicy. Współorganizatorami uroczystości był wrocławski oddział Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP oraz Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej we Wrocławiu.

Media o ceremonii Sprawiedliwych i wizycie Ambasadora w Świdnicy:

Gazeta Wroclawska <http://swidnica.naszemiasto.pl/wydarzenia/1027034.html>

Interia.pl <http://fakty.interia.pl/galerie/polska-lokalna/sprawiedliwy-wsrod-narodow-swiata/zdjecie/duze,1075262,1,270>

Telewizja Dolnośląska http://www.tede.pl/online/index_02.html

TVP Wrocław / tekst <http://ww6.tvp.pl/18090,20090721920794.strona> / <http://ww6.tvp.pl/234,20090721920755.strona>

Rzeczpospolita.pl http://www.rp.pl/artykul/153227,337503_Tym_ktorzy_nie_bali_sie_pomagac.html

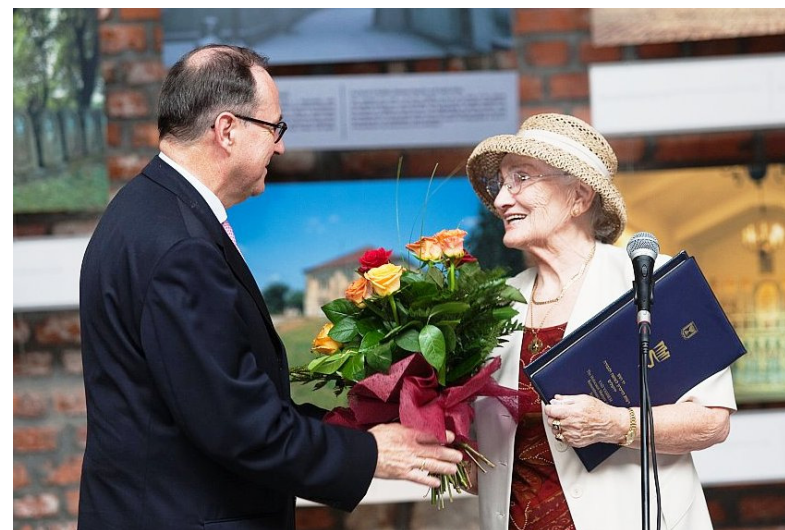
Swidnica24.pl <http://swidnica24.pl/powiat/swidnica-powiat/id5291-sentymentalna-podroz-do-swidnicy.html>

28.06.2009 Kraków

W niedzielne popołudnie, 28 czerwca 2009 r. w Żydowskim Muzeum Galicja na krakowskim Kazimierzu odbyła się uroczystość przyznania honorowego obywatelstwa polskim Sprawiedliwym Wśród Narodów Świata. Wyróżnieniem tym uhonorowana została pani Stefania Wilkosz-Filo oraz pośmiertnie pan Paweł Roszkowski (a także jego matka Anna Roszkowska-Krupa).

Rodzina Wilkoszów została odznaczona tytułem „Sprawiedliwych” w 1989 r. w podziękowaniu za uratowanie 6-osobowej żydowskiej rodziny Silbermanów. Do dziś z ocalonych żyją dwie siostry, Anna Lewinger i Nina Halpern (plik PDF <http://212.143.236.29/Data/161222.pdf>).

Pan Paweł Roszkowski wraz z matką i jej dalekim kuzynem Pawłem Błasiakiem w czasie wojny opiekował się ukrywającą się w ich domu rodziną Kon z Tomaszowa Mazowieckiego. Od chwili otrzymania w 2004 r. medalu „Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata” pan Roszkowski aktywnie zaangażował się w spotkania z młodzieżą z Polski i zagranicą, opowiadając o swojej wojennej historii. Otrzymanie honorowego obywatelstwa Izraela było jednym z jego ostatnich marzeń. Ze względu na bardzo zły stan zdrowia, dyplom informujący o otrzymaniu obywatelstwa odebrał w maju w szpitalu na dzień przed śmiercią, w obecności jednej z uratowanych, pani Marii Segiet (plik PDF <http://212.143.236.29/Data/161223.pdf>).

Ambasador Zvi Rav-Ner i Stefania Wilkosz-Filo